

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 2. Cur similis Regno cœlorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79340)

Libani, id est, firmissimum, & incorruptibile: cedrus enim non sentit cariem; & cedrum commendat aeternitas. In Cathedra enim Romana à Christo hucusque per 1600. & amplius, annos, nullus sedit Pontifex hæreticus; Christo ita providente, ad illibatam Ecclesiæ fidem. Cornelius hic:

Hortus conclusus. Cant. 4. 12. Hortus clausus Ecclesia est, Evangelii vomere orbe toto diffusa cultura; clausus stimulis disciplinæ, Fidelium plantariis, liliis virginum, rosis Martyrum, Confessorum viriditate amoenus; fragrans floribus sempiternis. S. Chrysost. f. 98.

Qua est ista, quæ progreditur quasi aurora &c. Cant. 6. 9. Confurgit Ecclesia quasi aurora: cum, spretis tenebrarum operibus, castè, & sobriè, vivit in conjugatis: pulchra ut Luna in continentibus candido nitore resplendet: electa ut Sol, cum in virginibus perfectionis decore refulget. S. Justus Orgel. hic.

Conturbavi me propter quadrigas Aminadab. Cant. 6. 11. Animadvertendum est diligenter: quòd non solum in quadrigis sponsa, & Fideles animæ, positæ esse dicuntur; verum etiam currus, vel quadrigas, Ecclesiam ipsam positam dicit: ut se, velut piam matrem, & sanctissimum vehiculum, quò plures convehantur ad patriam, esse intelligat. Philo Carpath. hic.

Spiritus Domini replevit orbem terrarum. Sap. 1. 7. Orbi terrarum comparatur Ecclesia. I. Propter sui dilatationem. II. Propter sui perfectionem; rotundus est enim orbis. III. Propter ornatum omnium virtutum. IV. Propter stabilitatem. V. Propter compressionem, & attritionem. VI. Propter generis humani sustentationem. VII. Propter aquarum, id est, sapientiæ, & doctrinæ salutaris, Originem. S. Bonavent. hic.

Et ad domum DEI Jacob. Il. 2. 3. Ecclesia nuncupatur domus. Sed cur domus Jacob? respondet Procopius: quia Jacob luctator, & victor, extitit. Qui enim ad Ecclesiam DEI pertinet, debet cum vitiis, & passionibus, luctari, & supplantare daemones. Arcones hic Disc. 6.

Vinea facta est dilecto. Il. 5. 2. Vinea est militans Ecclesia. S. Thomas hic.

Septem fratres unà cum matre sua. 2. Mach. 7. 1. Non immeritò præsumitur ista mater beatissima Ecclesiæ sanctæ imaginem præmonstrasse; quæ filios Deo spirituales parere confuevit, nihil de carne, & sanguine cogitantes. S. Gaudentius tr. de Machab.

Ex Novo.

Simile est regnum cælorum fermento, quod acceptum mulier &c. Matth. 13. 33. Mulier, quæ accepit fermentum, Ecclesia est: Fermentum, quod accepit, cœlestis doctrinæ est Sacramentum. Mensuræ tres, in quibus perhibetur abscondisse fermentum, Lex, Prophetæ, Evangelia. Ubi divinus sensus mystico absconditur, & celatur, in verbo; ut Fidelem non lateat, lateat Infidelem. S. Chrysost. f. 99.

Mons olivarum. Matth. 21. 1. est Ecclesia; in quo fructificantes Fideles dicere possunt: *Ego autem sicut oliva fructifera in domo Dei.* Origenes hic tr. 15.

Scribe, quæ vidisti. Apoc. 1. 19. Nihil, à tempore visionis hujus, usque ad finem Mundi, factum, vel futurum esse in Ecclesia, creditur, quod hæc divina Apocalypsis non annuntiet. Sylveira hic.

Quod est in Paradiso DEI mei. Apoc. 2. 7. Ecclesia paradus, propter securitatem, & jucunditatem; quam à DEO in DEO habet. Rich. à S. Victore apud Sylveiram hic.

Post hæc vidi: & ecce ostium apertum in celo. Apoc. 4. 1. Cælum est S. Ecclesia; quæ sicut cælum, per cœlestem conversationem est exaltata; per fidei firmitatem, & constantiam, solidata; corporali mansione, usque ad terminos terræ; & spirituali dilectione ad amicos, & inimicos, circumquaque dilatata; solis iustitiæ, qui eam illustrat, claritate; & iustitiæ divinitus sibi collatæ splendore; & sanctorum Doctorum, atque perfectorum virorum, præclarâ actione; quasi lumine solis, & lunæ, sive innumerabilium stellarum, lucidissima. Richardus à S. Vict.

Ecclesia est amicta sole Apoc. 12. 1. scilicet Christo, ex claritate fidei, quam ipse prædicavit. Luna, id est, scientiâ Philosophiæ sub pedibus ejus; & non super caput: quia in factis fidei nullus debet se regere per Philosophiam: quia Philosophi sunt sicut servitores, qui nesciunt secreta regis; sicut Consilarii. Et in capite coronata stellarum duodecim, id est, duodecim articulis fabricata. S. Vincent. Ferrer. f. 13. de coronis.

§. II.

Ecclesia cur similis Regno cælorum?

Simile est regnum cælorum homini regi. Matth. 22. 2. Ecclesia regnum cælorum vocatur, quia cœlestem habet Regem, cui subest; cœlestem legem, quâ dirigitur; cœlestem doctrinam, quâ eruditur; cœlestes promissiones, quibus consolatur: cœlestem gratiam, dona, cœlestem cibum, jus cœlestis hereditatis: & continuo tendit, & aspirat, ad cœlestia. Merito ergo vocatur regnum cælorum, quia in ea omnia sunt cœlestia. Marchantius D. 19. Pent. Cur Ecclesia dicitur Regnum cælorum? & non potius regnum cœlestis? Hebraismò regnum cælorum vocatur; sicut vir fortitudinis, dicitur vir fortis. Vocatur sic: quia cœlestes habet leges, cœlesti Regi præstat obsequium; cœlestem doctrinam, cœlestes scripturas, profert; omnia exponit cœlestia. Esob. t. 6. parab. Chr. l. 1. §. 2.

Simile eris Regnum cælorum decem virginibus. Matth. 25. 1. Regnum cælorum est Ecclesia peregrina, merito sic vocata: quoniam cœlestis est, qui illam condidit, & ad cœlestia præordinavit, atque vocavit; cœlestibus illam disciplinis instruxit; terrena, propter cœlestia, contem-

contemnere docuit; cœlestibus illam virtutibus decoravit; sibi regna cœlestia repromisit. Sim. Cass. l. 6. c. 28.

Adveniat Regnum tuum. Luc. 11. 2. Regnum DEI est militans, ac triumphans, Ecclesia. Petitur primò: ut militans Ecclesia, numerò, ac meritò, crescat, & undique diffundatur; & tu solus, per fidem, & gratiam multiformem, regnes in ea: hoc est, in cordibus universorum, ac singulorum Fidelium; adversariis tui honoris, ac nostræ salutis, præsertim demonibus, inde ejedis. Secundo, *adveniat regnum tuum*; id est, triumphans Ecclesia repleatur; ad cœlestem Jerusalem protinus perducamur. Dion. Carthus. hic.

Christiana Respublica nihil est aliud, quàm representatio eorum, quæ sunt in cœlo: ob hanc causam hæc Philosophia regnum cœlorum frequentissimè à Servatore appellatur. Isidorus Clarus l. 1. or. 62.

§. III.

Ecclesiæ dignitas, majestas, stabilitas &c.

Ex Veteri, & Novo.

Acepitq, Sēphoram filiam ejus uxorem. Ex. 2. 21. Quam ob rem Moyses uxorem alienigenam duxit? Typus erat Christi Domini: qui, cum ex Judæis secundum carnem natus esset, Ecclesiam Gentium appellavit sponfam suam. B. Theodoretus q. 4. in Ex.

Pl. 5. *Titulus in finem pro ea, quæ hereditatem consequitur.* Ecclesiam significat, cujus persona in hoc Psalmo inducitur ad loquendum. Hæc bona Domini Salvatoris adit, ac possidet. Cassiodorus hic.

Deus locutus est in sancto suo. Pl. 59. 8. Constat, de variis nationibus Ecclesiam Domini, quasi ex diversis floribus, in una coronæ specie esse formatam. Cassiodorus hic.

Vox Dilecti mei pulsantis: aperi mibi Soror mea. Cant. 5. 2. Soror Christi est Ecclesia: quia de sanguine ejus amica; quia per mortem ejus reconciliata; columba de spiritu Sancto; immaculata Baptismi Sacramentò. Justus Orgelitanus apud Cornelium hic.

De die illo, vel hora, nemo scit, neq, Angeli in cœlo, neq, Filius, nisi Pater. Marci 13. 32. Donec Ecclesia, quæ est corpus Christi, nescit diem illum, & horam; tamdiu nec ipse Filius dicitur, diem illum, & horam, scire. Origenes in Cat. S. Thomæ. q. d. Christus, tanquam Præsul Ecclesiæ, indecorum sibi putavit illius diei manifestare durationem, & scientiam ostendere se habere; quando Ecclesia, cujus caput erat, illum ignorabat: nè cognitionis excellenti videretur perfrui, quæ carebat Ecclesia. de Castillo Illat. 11.

Fiet unum ovile, & unus pastor. Jo. 10. 16. Verba sapientum sicut stimuli, & quasi clavi in altum defixi, quæ per Magistrorum Consilium data sunt à pastore uno. Matth. 16. 14. *Alij Joannem Baptistam.* Sic de singulis vulgi opinionibus omnes disputant. Verùm ubi Dominus, non quid alij sentiant, sed quid ipsi

Discipuli? tunc omnes tacent. Unus Petrus pro omnibus loquitur: *tu es Christus &c.* Cur modò non omnes, sed unus loquitur? quia modò verus sensus Ecclesiæ requirebatur, qui debuit tradi à Pastore uno. Quia ad securitatem doctrinæ maximè conducit singularitas Pastoris, Bæza t. 3. l. 14. c. 14. §. 12.

Qui ambulat in medio septem candelabrorum. Apoc. 2. 1. Explicat deambulatio ista curam anxiam, attentam sollicitudinem, quæ Christus Fidelibus assistit; & quasi Ecclesiam nunquam deserturus, in sancto circuitu illam identidem invisit, & illustrat. Ramirez in ep. Chr. hic.

Ex Patribus.

Si reges à regendo dicuntur; omnes utique, qui Ecclesias Dei regunt, Reges meritò appellabuntur. Origen. hom. 12. in Levit.

O beatam Ecclesiam nostram! quam sic honor Divinæ dignationis illuminat; quam temporibus nostris gloriosus Martyrum sanguis illustrat! Erat ante in operibus fratrum candida; nunc facta est in Martyrum cruore purpurea. Floribus ejus nec lilia, nec rosæ defunt. S. Cyprianus ep. 9.

Sancta Ecclesia Electorum floribus plena est; habet in pace lilia, in bello rosas. S. Gregor. hom. 35. in Evangel.

Corpus ejus Ecclesia est; corporis ejus odor sumus: & ideo decet, ut mortem corporis ejus ornemus. Etsi nostros illa non requirat ornatus; sed requirunt pauperes. Ornabo corpus ejus, si fiam sermonum ejus Prædicator, & possim Gentibus crucis aperire mysterium. S. Ambros. l. 6. in Luc.

Non sunt tot in orbe hæreses contra Ecclesiam, quot sunt testimonia legis pro Ecclesia. Quæ pagina hoc non sonat? quis versus non hoc loquitur? omnia clamant pro unitate Dominica. S. August. in Pl. 147.

Facilius cœlum exterminari potest, & terra perire; quàm aliquid mali pati Ecclesia. S. Chrysost. serm. de Pentecoste.

Sceptrum Filij Dei est Ecclesia Catholica. Hæc regnum; hæc est & nostri Redemptoris imperium. B. Petrus Domiani l. 1. ep. 22.

Patriarchæ, quasi designantes Ecclesiæ locum, figuris foderunt: Prophetæ fundamenta ejus scripturis suis posuerunt; Apostoli prædicationibus parietes extruxerunt; illorum sequaces expositionibus depinxerunt. S. Anselm. in Elucidario.

Sicut ex Adæ latere fabricata est Eva; ita ex Christi corpore, & vulnere, redempta crevit Ecclesia. B. Eucherius hom. 1. in Nat. D.

Jesus deambulabat in templo, in porticu Salomonis. Jo. 10. 23. Adverte, quia in illius templi (Synagogæ) exterioribus adhuc de foris deambulabat Christus; nec sedem ponit, sed deambulat; nec intus ingreditur. Hujus autem (Ecclesiæ) interiora perpetuò, habitataque intravit; sicut ipse dicit: *Ecce ego vobiscum sum omnibus diebus.* B. Eucherius hom. 3.

Videte